

Az elemzett mérőeszköz egy, az általános iskola 7. osztálya számára készített magyar irodalom feladatlap, melyet saját magam állítottam össze, s évek óta használom az általam tanított osztályokban. Elhatároztam, hogy ezt veszem „górcső” alá, milyen típusú dolgozat ez, s vajon megfelel-e az elvárt mérési követelményeknek?

1. Céltételezés (Miért mérünk?)

Szummatív értékelés, tehát egy hosszabb, összefüggő tananyagegység végén történő lezáró, összegző értékelés, melynek célja határozottan a minősítés is. (Témazáró dolgozat jegy) Kritériumorientált, tehát egy előre meghatározott követelményrendszerhez viszonyított értékelés.

2. Mintavételezés (Kiket mérünk?)

Jelen esetben a teljes körű a minta: a célpopuláció minden tagja a tanított osztályokban.

3. A mérendő tananyag és tudástartalmak meghatározása (Mit mérünk?)

A NAT-ban meghatározott tananyagtartalmaknak megfelelően, Alföldy Jenő 7. Irodalomkönyvének (Nemzeti Tankönyvkiadó) törzsanyagából összeállított feladatok A kognitív követelmények kétdimenziós taxonómiája (mit, milyen szinten kell tudni?)

szint/tartalom	tény	fogalom	összefüggés
ismeret	1-2.feladat (az írók életrajza)?		
megértés	1-2.feladat (az írók életrajza)?		
alkalmazás	1-2.feladat (az írók életrajza)?	4.feladat (fogalommagyarázat)	3.feladat(írók és műveik párosítása)
magasabb rendű műveletek			5.feladat (a szereplők bemutatása)

Az első két, az írók életrajzáról szóló feladatnál azért tettem kérdőjelet, mert azon gondolkodtam, hogy melyik csoportba soroljam, hisz ez több szintjén is szerepelhet az adott tananyagelemnek. Több éves tapasztalatom vezetett ehhez a számonkérési módszerhez, melyet a gyerekek is jobban kedvelnek annál, mintha mindent nekik kellene leírni az adott íróról. Mivel ez teljesen új ismeret volt a számukra, a gyengébbeknek is nagy segítség, hogy az ismerős szöveggörnyezetből kell kitalálniuk a hiányzó (fontos, de nehezebben megjegyezhető elemeket).

4. Feladattipológia

A válaszok meghatározottsága szerint:

Zárt végű feladatok: 1-2.feladat (az írók életrajza), 3.feladat (írók és műveik párosítása)

Nyílt végű feladatok: 4.feladat (fogalommagyarázat), 5.feladat (a szereplők bemutatása)

A válasz megadásának technikája alapján:

1-2. feladat: feleletalkotó, verbális/numerikus rövid válasz

3. feladat: feleletválasztó, illesztés v. hozzárendelés (párosítás)

4. feladat: feleletalkotó, verbális, hosszú (nem túl hosszú) válasz

5. feladat: feleletalkotó, verbális, összefüggő válasz

5. A feladatok pontszáma

Az elemi döntések, itemek 1-1 pontot érnek a feladatokban, kivéve az 5. feladatot, ahol akkor kaphatja meg a pontot, ha a szereplő nevét és legalább 1 tulajdonságát is leírta.

Azért nem akartam több pontot adni, mert ezt a feladat súlya nem indokolta volna (18 pontot nem ér). A javítókulcsban több lehetséges jó választ is megadtam, értelemszerűen kell a helyes válaszokat elfogadni. Az összpontszámnak megfelelően, az intézményünk pedagógiai programjában elfogadott százalékszámítás szerint kapják meg a tanulók az érdemjegyet, így ez összehasonlításként szolgálhat több tanulócsoporthoz, ill. több év osztályátlagainak összehasonlításához. (100-90 %=5, 75%-ig=4, 50 %-ig=3, 35%-ig=2)

6. A feladatlap (teszt) összeállítása

A feladatlap egy változatban készült el, nincs B, C változat. Jól használható így az osztályok összemérhetőségére.

7. A feladatlap „jóságmutatói”(Hogyan mérünk?)

Objektivitás (tárgyszerűség): A feladatlap objektívnak mondható, mert az utasításai, a feladatok megfogalmazása egyértelműek, világosak.

Validitás (érvényesség): Ezt egy szakértői csoportnak kell megállapítani. Véleményem szerint valid, tehát megfelel a tantárgyi követelménynek.

Reliabilitás (megbízhatóság): többéves tapasztalatom az, hogy jól méri a tanulók tudását, felkészültségét az adott témában.

A feladatszerkesztés általános szabályainak is megfelel, mert jól elkülönül az utasítás a választól; a megfogalmazás a tanulók életkorához, szókincséhez igazodik; s mert egyértelműek és igével, cselekvéssel kezdődnek a feladatok.

8. Összegzés

Mindezek tükrében úgy látom, hogy ez a mérőeszközöm megfelel a követelményeknek, tehát használom tovább. Ugyanakkor változtatni, fejleszteni lehet még rajta (az utolsó feladatnál érzem ma már ezt, ugyanis a gyerekek egy része nem olvassa el a Kőszívű ember fiai c. regényt.)

Felhasznált irodalom:

Kiss Margit: Mérési módszerek a pedagógiai értékelésben (Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet – Továbbképzési füzetek 2005. - Feladatlap szerkesztés és a Feladatlap „jóságmutatói” c. fejezetek.)

1. Egészítsd ki Jókai életrajzát a hiányzó adatokkal!

..../13

1825-ben született ...**Révkomáromban**.....-ban,**Jókay Móricz**.....néven.
 Ügyvéd édesapja 12 éves korában ...**meghalt**.....Középiskoláit ...**Pápán/Komáromban**.....
 végezte, akkor még kétféle művészetben jeleskedett: **képzőművészet (festés), irodalom**.....Ügyvédi
 vizsgát tett, de az ...**Írásból/irodalomból**.....ből élt meg. Részt vett a forradalom előkészítésében a
Tízek... Társaságában, majd megfogalmazza a ..**12.** pontot. Felesége: **Laborfalvy Róza**....(színésznő)

A szabadságharc bukása után bujdosnia kellett, felesége**komárom**.....-i menlevéllel menti meg
 életét. Ezután ...**Sajó**...álnéven ír. Öreg korában újránősül, még megéri 50 éves írói jubileumán
 műveinek**100**..... kötetes kiadását.**199**...4-ben halt meg.

2. Egészítsd ki Mikszáth életrajzát a hiányzó adatokkal!

..../9

1847-ben született a Nógrád megyei**Szklabonyán**.....Pesten ...**jogo**.....-t tanult,
 joggyakornok lett. Beleszeretett hivatali főnöke leányába,**Mauks Iloná**.....-ba, akivel
 titokban házasodtak össze. Elvált feleségétől, mert ...**nem tudta eltartani**....., sikerei
 megérkezéssel azonban újra**összeházasodtak/megkérte kezét**..... Íróként, ...**újság**.....íróként
 és ...**országgyűlési/parlament**....képviselőként egyaránt sikeres lett. Még megéri ...**40**...éves írói
 jubileumát, majd**1910**.....-ben meghalt.

3. Csoportosítsd az írókhoz tartozó műveket!

..../10

1. A nagyenyedi két fűzfa	2. Jó palócok	3. Szent Péter esernyője	4. A kőszívű ember fiai
5. A Noszty fiú esete Tóth Marival	6. A tót atyafiak	7. Az aranyember	8. Egy magyar nábob
9. Kárpáthy Zoltán	10. Különös házasság		

Jókai	Mikszáth
1,4,7,8,9	2,3,5,6,10

4. Magyarázd meg az alábbi fogalmakat!

..../3

karcolat:**rövid, szellemes újságban megjelenő írás**.....

anekdota:**rövid, csattanóval végződő történet**.....

epizód:.....**egy történeten belüli önálló eseménysor**.....

5. Mutasd be A kőszívű ember fiai szereplőit (név, egy-két jellemző)!

..../9

Apa: ...**Baradlay Kazimír – kőszívű/ zsarnok/ konzervatív/ haldoklik**.....

Anya: ...**Marie – hazafi/ szerető anya/ szembeszáll férje akaratával/erős jellem**.....

1. fiú:**Baradlay Ödön- politikus/ szembeszegül apja akaratával**.....

szerelme: ...**Aranka –a „rebellis” pap lánya**.....

2. fiú:**Baradlay Richard – katona/ a szabadságharc mellé áll**.....

szerelme: ...**Edit – bátor, megmenti szerelmét**.....

3. fiú:**Baradlay Jenő – hivatalnok/ meghal a testvére helyett/önfeláldozó**.....

szerelme:**Alfonsine - gonosz/ az érdekei vezetik**.....

az ő szerelme: ...**Palvicz Ottó – osztrák katonatiszt/ becsületes**.....